

Dzięk

8 stron
cena 10 gr

Pomorzana

DRAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — **ADMINISTRACJA:** Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70 (kierownik administracji). — **FILIA ADMINISTRACJI:** Toruń, ulica Szeroka 42 I piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.

Nasz miły, młody gość

Książę Michał, następca tronu Rumunii, noszący tytuł Wielkiego Wojewody Alba Julii, przybywa dzisiaj do Warszawy celem zaproszenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w imieniu króla Karola II — do Rumunii. Przed tygodniem reprezentował młody książę

Król rumuński Karol II wraz z synem ks. Michałem.

z swego ojca — monarchę na uroczystościach koronacyjnych w Londynie. Bodaż pierwsze dwie zagraniczne czynności reprezentacyjne, które król Karol II powierzył swemu synowi.

Szesnastoletni książę Michał, wzorowo wychowany i starannie kształcony pod bezpośrednim kierownictwem króla Karola II, nie jest już dzieckiem. Z tytułu swego urodzenia i oczekujących go obowiązków, stałe od kilku lat towarzyszący ojcu w jego pracach, dojrzał Wielki Wojewoda znacznie szybciej, aniżeli jego rówieśnicy w innych wzrastający warunkach i zażywający pełnej bez troski wieku dziecięcego. Na dziecko królewskie zwrócone są oczy nie tylko obywateli jego kraju, ale bodaj całego świata.

Tak się losy Rumunii ułożyły, że po śmierci króla Ferdynanda I — dziaćka księcia Michała — w 1927 r. już Rada Regencyjna, złożona z księcia Mikołaja, prezydenta Buzdugana i patriarchy Mirona Cristea, sprawowała rządy Rumunii w imieniu sześciolatniego za ledwie wówczas dziedzica tronu. Po wstąpieniu na tron króla Karola II — w dniu 8 czerwca 1930 roku — syn monarchy został następcą tronu.

Król Karol II wychowuje syna swego zgodnie z zasadami pedagogiki nowoczesnej. Książę Michał odbiera równocześnie wykształcenie ogólne wedle kursu normalnych szkół średnich, a poza tym wykształcenie specjalne w liceum wojskowym Manastirea Dealului i w technicznej szkole aeronautyki w Medias. Kurs szkoły średniej odbywa książę Michał w szkole specjalnej, utworzo-

nej na terenie gmachów pałacowych w Bukareszcie, wspólnie z 12-ma kolegami. Grupa uczniowska zestawiona jest bardzo ciekawie: — kolegami następcy tronu są chłopcy, wywodzący się ze wszystkich warstw społecznych — po jednym synu chłopca z każdej z prowincji rumuńskich, jest poza tym syn kupca, syn adwokata, syn oficera, syn profesora, syn maszynisty kolejowego oraz dwóch młodych reprezentantów narodów, żyjących na ziemiach rumuńskich — młody Węgier i syn kolonisty saskiego.

Wspólna nauka, wspólne uprawianie sportów, wycieczki krajoznawcze, zabawy — — sprzągają przyszłego monarchę mocnym węzłem koleżeństwa z tą jakby reprezentacją całej Rumu-

ni w miniaturze.

Książę Michał bierze żywy udział w pracach rumuńskiego harcerstwa, zawsze w najbliższym pozostając kontakcie ze swym królewskim ojcem, szefem skautingu w Rumunii.

Wizyta Pana Prezydenta Rzplitej w zaprzyjaźnionej i sprzymierzonej z Polską Rumunii będzie doniosłym aktem stwierdzenia mocy i trwałości więzów, łączących dwa sąsiadujące ze sobą kraje. Z woli króla Karola II wizyta ta zostaje uświetniona przez fakt wystosowania zaproszenia za wysokim pośrednictwem ukochanego syna królewskiego i następcy tronu.

Polska powita księcia Michała z najwyższą sympatią, otwartym sercem.

Trzy ciężkie karabiny maszynowe dla armii w darze od społeczeństwa Brodnicy

Wczoraj odbyło się w Brodnicy uroczyste przekazanie wojsku trzech ciężkich karabinów maszynowych, ufundowanych przez społeczeństwo powiatu brodnickiego. W uroczystości tej wzięli udział Wojewoda Pomorski Raczkiewicz i dowódca O. K. gen. Thommee. Przekazanie daru społeczeństwa połączone było ze świętem pułkowym pułku piechoty w Brodnicy (dawnego 9 p. strzelców wkp.). Po akcie darowizny, odbyła się przed władzami i przedstawicielami władz defilada przed pomnikiem poległych.

Konsolidacja społeczeństwa polskiego w Gdańsku ostatecznie dokonana

Gmina Polska i Zw. Polaków zlały się w jedną organizację

Wczoraj Polonia gdańska przeżyła swój historyczny dzień. Wbrew tendencyjnemu sceptycyzmowi prasy niemieckiej — gdańskiej i różnym warcholskim posunięciom zaślepionych jeszcze, niestety, lecz na szczęście b. nielicznych jednostek, jednolity i zwarty polski front w Gdańsku został ostatecznie utworzony. W ślad za podpisaną i proklamowaną w dniach 2 i 3 bm. deklaracją konsolidacyjną zarządów organizacji polskich na terenie Ziemi Gdańskiej, odbyły się wczoraj dwa zebrania delegatów: Gminy Polskiej i Związku Polaków. Na zebraniach tych zapadły uchwały postana wiające zlanie się obu organizacji w je-

dną wielką organizację polityczną, skupiającą wszystkich Polaków zamieszkujących Ziemię gdańską pod nazwą: **GMINA POLSKA — ZWIĄZEK POLAKÓW W W. M. GDAŃSKU**. Uchwalony i przyjęty został również rozszerzony statut organizacji oraz wybrany zarząd tymczasowy, w skład którego weszli: prezes — poseł Burzyński, wiceprezes — poseł Lendzion, członkowie: ksiądz proboszcz Komorowski, prof. Tarnawski, Bol. Paszota, Augustyn Wesołowski, Michał Bellwon, Sojecki, Józef Mey, Józef Szwarz, Ignacy Kurzyński, Perszon, Sędziński, dr. Kręcki, Maliszewski, dyr. Blietek, Pastwa, dr. Jeż i Deik. Marszałkiem

rada delegatów został wybrany dyr. Zygmunt Kierski, zastępcą ziemianin Czarnowski.

Na zakończenie w obecności przedstawicieli Komisariatu Gen. R. P. odbyła się wspólna manifestacja w wielkiej sali Domu Polskiego, w której wzięli udział wszyscy delegaci połączonych organizacji. Do przepełnionej sali przemówili pp. Budzyński i Lendzion, podnosząc olbrzymią doniosłość dokonanego dzieła zjednoczenia i zapowiadając, że jednolity front polski będzie trwałą, nie rozerwalną ostoją polskości w Gdańsku. Słowom mówców towarzyszyły huczne oklaski i ogólny entuzjazm.

Katastrofalne nawałnice w połudn. Polsce

Przeszło 30 ofiar - Potop w dolinie Prądnika

Kielce, 23. 5. (PAT.) Wczoraj między godziną 21 a 1 w nocy województwo kieleckie nawiedziła katastrofalna burza gradowa z piorunami, która wyrządziła olbrzymie spustoszenia i duże straty w ludziach, sięgające w przybliżeniu 30 osób. W kilku miejscowościach nastąpiło oberwanie się chmury, która spowodowała wylew rzek i potoków oraz gwałtowną powódź w niższej położonych miejscowościach. **Szkody są olbrzymie.**

W Miechowie wskutek gwałtownego oberwania się chmury, wezbrana rzeka Miechówka zalała budynki starostwa i miejscowego więzienia. Wśród więźniów wybuchła panika. Sytuację opanowała straż więzienna. W Książu Wielkim i Słomnikach 6 osób biorących udział w akcji ratunkowej, utonęło. Liczba ofiar przypuszczalnie jest większa. Dużo inwentarza żywego poniosły wezbrane fale wód. Zasiwy zostały zniszczone, a pola zamulone.

W Działoszycach (powiat Pińczów) wsku-

tek nawałnicy spowodowanej oberwaniem się chmury zalanych zostało 30 domów mieszkalnych, a 15 domów zostało zburzonych przez szalejący huragan. Wskutek niezwykle gwałtownej powodzi i silnej fali wezbranych wód utonęło 7 osób.

Zasiwy zostały zniszczone przez padający grad wielkości kurzego jajka. Grozę sytuacji w nawiedzonych klęską powodzi obszarach pogłębiały bijące prawie bez przerwy pioruny. Grad powybił szyby i podziurawił dachy domów.

Kraków 23. 5. (PAT.) Potężna burza z piorunami i opadem gradowym, jaka nadciągnęła wczoraj popołudniu z nad Śląska oraz druga, jaka przeszła nad Krakowem i okolicą w godzinach wieczornych, wyrządziły w Krakowie i w okolicy olbrzymie spustoszenia. W Krakowie m. in. piorun uderzył w wieżę mariańską i spłynął piorunochronem. **Szkody w samym Krakowie są b. duże. Naj-**

większe jednak straty wyrządziła wieczorna burza w okolicach Krakowa.

Wody Prądnika wezbrały tak silnie, że cały wawóz w Ojcowie został zatopiony i woda dochodziła do wysokości dachów. Urząd pocztowy i posterunek policji państwowej zostały zatopione. W Pękowicach i Zielonkach zatopionych zostało około 150 domów.

Wycieczki szkolne w niebezpieczeństwie

W czasie burzy wycieczki szkolne dzieci z Łodzi i G. Śląska obozowały w dolinie Pieskowej Skały, którym woda zabrała piecaki z żywnością i garderobą. Dzieci jednak wskutek niezwykle bohaterkich wysiłków miejscowej ludności zostały uratowane i umieszczone na szczytach gór i okolicznych dachach domów, tak że nieszczęśliwych wypadków zatonięcia nie zanotowano.

Król włoski w stolicy Węgier

Oficjalny komunikat o wyniku rozmów politycznych

Budapeszt 23. 5. (PAT). Węgierska agencja telegraficzna komunikuje: Król włoski udał się wczoraj rano do Esztergom, gdzie został powitany przez prymasa Węgier ks. kardynała Seregi. Król zwiedził katedrę. Przez ten czas królowa odwiedziła szkoły włoskie w Budapeszcie.

O godz. 11 król przyjął w poselstwie włoskim kolonię włoską, po czym regent Horthy z małżonką, wydali na cześć włoskiej pary królewskiej śniadanie, na którym byli obecni członkowie świty królewskiej, rządu i szereg wybitnych osobistości.

O godz. 7 wiecz. włoska para królewska księżna Maria, min. Ciano, wraz z otoczeniem, odjechali po 4-dniowym pobycie do Rzymu. Pożegnanie odbyło się równie uroczyste, jak i powitanie. Zgromadzone na ulicach miasta niezliczone tłumy ludności zgottały przejeżdżającym z zamku na dwa rzec w towarzystwie regenta Horthyego i jego małżonki gościom włoskim niezwykle serdeczną owację. Celem pożegnania pary królewskiej, zebrał się na dworcu członkowie rządu, przewodniczący izb ustawodawczych, przedstawiciele władz miejskich i wojskowych, oraz posłowie Włoch, Austrii, Niemiec i Jugosławii. Król przeszedł przed frontem ustawionej na dworcu kompanii honorowej, po czym nastąpiło uroczyste pożegnanie, przy którym król Wiktor Emanuel i regent Horthy ucałowali się dwukrotnie. W chwili odjazdu pociągu bateria dział oddała salwę honorową.

Z okazji wizyty królewskiej pary włoskiej w Budapeszcie minister spr. zagr. Ciano odbył szereg rozmów z premierem Daranyi i ministrem spr. zagr. Kanya. W toku rozmów, które toczyły się w najbardziej serdecznej atmosferze, zbadano wszystkie aktualne zagadnienia europejskie ze specjal-

Z wczorajszego zjazdu miast Pomorza

Wczoraj odbył się w Grudziądzu zjazd Koła miast pomorskich z okazji 15-lecia istnienia. Na zjazd przybyli wszyscy prezydenci i burmistrzowie miast pomorskich oraz pp. Wojewoda Pomorski Raczkiewicz, dowódca OK. 8 gen. Thommea, pomorski wicestarosta krajowy Gąsowski, dyrektor Związku Miast polskich Pastuszyński z Warszawy oraz delegat Koła Miast małopolskich radca Pawlak ze Lwowa.

Zgon najbogatszego człowieka świata

Nowy Jork (23. 5. (PAT). W m. Dayton Beach na Florydzie zmarł w wieku lat 98 John Rockefeller. Zmarły był jednym z najbogatszych ludzi świata i znanym filantropem, który m. in. założył fundację swego imienia. W momencie zgonu nie było nikogo z rodziny. Zwłoki zmarłego miliardera zostaną przewiezione do Nowego Jorku.

„Amok“

Amsterdam 23. 5. W miejscowości Sanna (Indie holenderskie) jeden z krajowców, pod wpływem ataku szału, zwanego w tych okolicach „Amok“, zamordował 4 osoby, a 5 ciężko poranił.

nym uwzględnieniem zagadnień politycznych i gospodarczych Europy Środkowej. Mężowie stanu włoscy i węgierscy stwierdzili z najwyższym zadowoleniem całkowitą

zgoda co do wszystkich omawianych zagadnień i potwierdzili swą wolę kontynuowania bez zmian obecnej linii politycznej na przyszłość.

Po wypadkach w Brześciu nad Bugiem

Zawieszenie starosty i przeniesienie naczelnika wydziału

Warszawa 23. 5. (PAT). W związku z ostatnimi wypadkami, jakie się zdarzyły dnia 13 maja w Brześciu nad Bugiem, prezes Rady Ministrów i min. spraw wewn. gen. Sławoj Składkowski zarządził dnia 21 bm. zawieszenie w czynnościach starosty powiatu brzeskiego Franciszka Czernika

oraz przeniesienie naczelnika wydziału społeczno - politycznego poleskiego urzędu wojewódzkiego Kazimierza Rolewicza do urzędu wojewódzkiego w Nowogródku za mylne informowanie władz przełożonych i brak stanowczych zarządzeń w sformułowaniu w zarodku rozruchów w mieście.

Piorun spowodował katastrofę sterowca „Hindenburg“?

Oświadczenie dr. Eckenera

Londyn 23. 5. (PAT). Według oświadczeń dr. Eckenera, bezpośrednią przyczyną katastrofy sterowca „Hindenburg“ było pęknięcie liny podtrzymującej i uderzenie pioruna (?). Według bowiem zeznań naocznych świadków katastrofy, ogień powstał w tyle

sterowca, gdzie prawdopodobnie wydobywał się gaz. Jedynym zaś wytłumaczeniem ulatniania się gazu może być przerwanie powłoki przez zerwaną stalową linę podtrzymującą.

Angielski plan zawieszenia broni w Hiszpanii przyjęty przychylnie przez Paryż i Berlin

Londyn 23. 5. (PAT). Agencja Reutersa komunikuje, że rząd brytyjski kontuuje rozmowy z Berlinem, Paryżem. Rzymem, Moskwą i Lizboną w sprawie zawieszenia broni w Hiszpanii i ewakuacji ochotników

cudzoziemskich. Z Francji już nadeszła przychylna odpowiedź. Brytyjska inicjatywa ma na celu przygotowanie terenu, tak aby można było przystąpić do natychmiastowego działania z chwilą ustalenia przez Komitet

Nieinterwencji planu odwołania ochotników

Berlin 25. 5. (PAT). Inicjatywa rządu brytyjskiego w sprawie zawieszenia broni w Hiszpanii w celu wycofania ochotników przyjęta została w Berlinie zasadniczo z zadowoleniem. Jak wnioskować można z wyurzeń tutejszych kół politycznych, widzą one w dobie dzisiejszej możliwość wyrównania stosunków brytyjsko - niemieckich wyłącznie przez zlikwidowanie konfliktu hiszpańskiego. Mimo to zapatrują się tu z dużym sceptycyzmem na praktyczne możliwości zrealizowania inicjatywy brytyjskiej.

Urzędowa odpowiedź Berlina na sondowania londyńskie nie została jeszcze udzielona. Nastąpi ona jednak niewątpliwie przed zapowiadzianym na poniedziałek posiedzeniem londyńskiego Komitetu Nieinterwencji.

Rzym 23. 5. (PAT). Redaktor polityczny Agencji Stefani pisze: W związku z rozmowami międzynarodowymi odnośnie wycofania ochotników cudzoziemskich z Hiszpanii należy raz jeszcze przypomnieć, że propozycja wycofania ochotników i agitatorów politycznych była w swoim czasie złożona przez Włochy, lecz nie była przyjęta przez Francję i nie była poparta przez Anglię. Przez ten czas sprawa się skomplikowała, ponieważ rząd Walencji stosuje na szeroką skalę naturalizację ochotników, co czyni propozycję obecnie nierealną.

100 samolotów nad Bilbao

Paryż 23. 5. (PAT). Havas donosi z frontu baskijskiego, że lotnictwo powstańcze przez cały dzień bombardowało pozycje baskijskie. W nalotach brało udział 100 samolotów.

Wedle wiadomości ze źródeł powstańczych, lotnictwo rządowe zbombardowało klasztor Panien Sakramentek w Pampelunie. Wśród ofiar bombardowania Pampeluny znajduje się troje dzieci.

Komunikat meteorologiczny

Wczoraj w godzinach popołudniowych na Wileńszczyźnie, częściowo na Podlasiu i Polesiu oraz w Małopolsce Wschodniej utrzymywała się pogoda pochmurna. W pozostałych okolicach nastąpiły rozpozogodzenia. Temperatura o godz. 14-ej wynosiła: 13 st. w Zakopanem, 17 st. w Wilnie i we Lwowie, 18 w Krakowie, 19 st. w Pińsku, 20 st. w Warszawie i Gdyni, 21 w Poznaniu, a 22 st. w Bydgoszczy i Grudziądzu.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 24 bm. W całym kraju dość pogłębnie o niewielkim wzroście zachmurzenia w ciągu dnia, zwłaszcza we wschodniej połowie kraju. Temperatura bez większych zmian, jednak z tendencją do wzrostu.

Po wielkim pożarze fabryki „Akwawit“ w Poznaniu

Zgliszczą rafinerii spirytusu „Akwawit“ w Poznaniu, która spłonęła całkowicie przed trzema dniami. Pożar powstał od uderzenia pioruna w jeden ze zbiorników spirytusu.

Berliński głos o Gdańsku

Trochę za mało orientacji w sprawie Polonii gdańskiej

Publicysta niemiecki dr. Clauss po krótkich odwiedzinach Gdańska ogłasza w „Berliner Tageblatt“ artykuł, w którym daje ocenę panujących w Wolnym Mieście stosunków. Po nastrojowym wstępie i kilku superlatywach pod adresem gdańskich narodowych socjalistów, autor artykułu poświęca swoją uwagę sytuacji politycznej Gdańska. Interesujące jest przy tym następujące stwierdzenie:

„Gauleiter Forster — pisze dr. Clauss — jak również władze gdańskie nie dają do stworzenia „faktów dokonanych“, ani też w ogóle do jakiegokolwiek uprzedzenia naturalnego rozwoju historycznego“... W dalszym ciągu artykułu autor za-

muje się sprawą mniejszości polskiej przy czym oświadcza, że prawa tej mniejszości w Gdańsku przez nikogo nie są zaprzeczane, o tyle jednak o ile nie łączy się ona z obcymi jej opozycyjnymi celami (?).

Zastrzeżenie to jest bardzo dziwne. Jakie to „obce opozycyjne cele“ może imputować Polonii gdańskiej berliński dziennikarz? Trudno chyba o element bardziej lojalny wobec obowiązujących na terenie Wolnego Miasta i zastrzeżonych umowami międzynarodowymi praw, aniżeli miejscowi Polacy. Polonia gdańska nie łączy się z żadnymi „opozycyjnymi“ dążeniami, gdyż rozgrzywki polityczne pomiędzy stronnictwami niemieckimi jej nie dotyczą.

Pragnie ona spokojnie żyć i pracować, korzystając z należytej jej i zagwarantowanej swobody. Jeżeli jednak tu i ówdzie swobodę tę się ogranicza, jeżeli neglizuje się jej uprawnienia, a nawet stosuje się wobec niej szykany, wówczas zmuszona jest bronić się i do obrony tej ma inne, bardziej skuteczne środki, aniżeli uprawianie „opozycji“.

Szkoda, że dziennikarz berliński, przedstawiając na ogół w świetle dość obiektywnym sytuację Gdańska, nie zadał sobie trudu zapoznania się również z rzeczywistym położeniem i dążeniami Polonii gdańskiej. Być może wówczas zaoszczędził by sobie zbytecznych i bezpodstawnych aluzji.

Zjednoczony Naród w służbie Państwa

— „Czy chcecie, obywatele, w sposób zorganizowany pracować dla Polski?”

Pytanie to zostało sformułowane równo rok temu. Na zjeździe delegatów Związku Legionistów w Warszawie, w dniu 24 maja 1936 r.

Wysunął je spadkobierca ideowy Wskrziesiciela Polski, Wódz Naczelny, Marszałek Edward Śmigły - Rydz.

„W imię czego organizować?” — zapytał.

Odpowiedź brzmiała: **w imię obrony Polski; podciągnięcia Jej wyżej; odrobienia zaległości, spowodowanych okresem niewoli; stworzenia jednolitej kierowanej woli; „rzetelnej służby Polsce, Ojczyźnie czy Państwu, jak kto woli.”**

Dzisiaj upływa rok, gdy społeczeństwo polskie otrzymało ten program ideowy, gdy zostały przez Wodza ustalone wytyczne działania w naszym życiu zbiorowym.

Jak się z perspektywy minionego roku przedstawia realizacja tego programu?

Zagadnienie obrony stało się zagadnieniem naczelnym. Promieniuje ono na cały kraj i na całe społeczeństwo. Jest jakby „punctum saliens” wszystkich poczynań rządu i społeczeństwa. Wywiera dominujący wpływ na całą naszą politykę zagraniczną i wewnętrzną, na wszystkie prace organizacyjne w dziedzinie społecznej, gospodarczej i kulturalnej. Nazwał je w dniu 24 maja ub. r. Wódz Naczelny „**pięknym moralnym**”, „jedynym naszym hasłem”. Kazał je traktować na jak najszerzej płaszczyźnie, w jak najszerzym ujęciu.

I tak też to hasło przeniknęło do świadomości całego społeczeństwa.

Z hasła tego wyłoniły się jednak pewne pochodne zagadnienia, jakby hasła wtórne, których pełniejsza czy mniej pełna realizacja będzie właśnie stanowić o tym, w jakim stopniu zdołamy „odrobić zaległości” i na jaki poziom zdołamy Polskę „podciągnąć”.

Na czoło tych zagadnień wysunąć trzeba oczywiście nasz stosunek do świata zewnętrznego, to co popularnie zwiemy naszą polityką zagraniczną. Stwierdźmy więc, że w ciągu roku, który upłynął od rzucenia przez Wodza hasła „obrony Polski” — w naszym stosunku do świata nic nie zaszło, coby umniejszało wielki kapitał siły i powagi, zdobyty przez Wielkiego Marszałka; nie uległy najmniejszej zmianie linie kierunkowe naszej polityki zagranicznej. Zasada, że opoką, na której Polska musi się oprzeć w swej najsłabszej pokojowej polityce, jest jej siła, jej pogotowie obronne — i następną zasadą, że „nic o nas bez nas”, że o naszym stosunku do ościennego świata decydują wyłącznie żywotne interesy Państwa i narodu — utrzymana została w całej pełni i w całej rozciągłości.

Następne zagadnienie: układu sił wewnątrz kraju, struktury wewnętrznej społeczeństwa, intensywnie zaprzętało umysły w ciągu tego roku. Wynikało to zresztą logicznie z postulatu Wodza, aby praca dla Polski odbywała się „w sposób zorganizowany”. W tym postulatcie — jakby w załączku tkwiła idea konsolidacji; aby pracować w sposób zorganizowany, trzeba się zjednoczyć, trzeba się poddać „jednolitej kierowanej woli.” Następnym tego musiała być podjęta przez Adama Koca inicjatywa stworzenia **Obozu Zjednoczenia Narodowego**, jako ośrodka pracy organizacyjnej, podjętej nie w imię doktryny partyjnej — czy nawet monopartyjnej — nie w imię (jak to ostatnio w Białymstoku stwierdził gen. Galica), dążenia do ustroju totalnego, a w imię **skupienia twórczych sił w narodzie właśnie dla wcielenia w czyn tych programowych założeń, które w sposób tak jasny i zdecydowany sformułował 24 maja ub. r. Wódz Naczelny.**

Następnym zagadnieniem, które w minionym roku skupiło uwagę społeczeństwa, a było również refleksem hasła, wysuniętych przez ideowego następcę Józefa Piłsudskiego — stało się za-

gadnienie przebudowy gospodarczej, za gadnienie przemian w układzie społecznym: **zagadnienie miast i wsi, zagadnienie takich zabiegów i przedsięwzięć, któreby nam dozwolili dotrzymać kroku obcym potęgą w ich ekspansji go gospodarczej i ich zbrojeniach.**

To też jesteśmy od roku świadkami bardzo intensywnej pracy i bardzo daleko idących zamierzeń w dziedzinie gospodarczej, na odcinku przemian w strukturze społecznej, w wysiłkach o usunięcie z polskiej rzeczywistości zmory bezrobocia i w staraniach o sprawiedliwość społeczną w różnych warstwach ludności. Opracowanie wielkiego planu inwestycyjnego, utworzenie wielkiego okręgu centralnego naszej ekspansji przemysłowej, starania o zmniejszenie rozpiętości w wysokim

stosunkowo rozwoju kultury gospodarczej „Polski A”, a niskim stopniu tej kultury „Polski B” — oto wielkie zadania, przedsiębrane z chwilą, gdy zdołaliśmy odbić się od dna kryzysu, zrównoważyć budżet państwowy i stwierdzić szereg symptomatów poprawy koniunktury.

Równocześnie wysunęły się wielkie zagadnienia społeczno - gospodarcze, zagadnienia, związane z szybkim przyrostem ludności i koniecznością rewizji poglądów na strukturę gospodarczą miast i wsi. Brak ziemi na wsi i przedludnienie wsi, przy równoczesnym niskim stopniu uprzemysłowienia miast — oto jeden z wielkich problemów obecnej naszej rzeczywistości. Kwestia sprawiedliwego rozmieszczenia ludzi i żywności, wypośrodkowania sprawiedli-

wej miary cen artykułów przemysłu i roli — oto niemniej doniosłe problemy, zaprzętające naszą uwagę i wymagające skutecznego rozwiązania, jeśli cel główny — obrona Polski — nie ma znać przeszkód.

Rok ledwą minął, gdy nam Wódz wyznaczył program działania, Rok pełen inicjatywy i zapoczątkowanych szczęśliwych prac.

Jednak dalszą przesłanką wykonania tych prac pozostaje wciąż to, co 24 maja 1936 Marszałek Śmigły - Rydz określił w słowach: **„wyzwolenie sił moralnych i twórczych w narodzie, skupienie ich do wytworzenia nowych wartości.”**

„W sposób zorganizowany pracować dla Polski” możemy tylko — zjednoczeni.

Przemówienie Marszałka Śmigłego-Rydz na uroczystej promocji doktorskiej w Wilnie

Magnificencjo, Panie Dziekanie, Panie Promotorze, Panowie Profesorowie! Dziękuję serdecznie za te wyjątkowe chwile, jakie dzięki Panom przeżywam wśród tych murów drogiego sercu każdego Polaka.

Wielkiego króla-bojownika, który wileńskimi szlakami prowadził swoje wojska dla utrwalenia wschodnich granic Rzplitej. Ten król-żołnierz z instynktu i wrodzonej skłonności umiał wśród zamie-

wania interesu własnego interesowi publicznemu. Swymi rządami uczył on, że nie należy biernie wyczekiwać na zdarzenia losów lecz czynnie je kształtować. Wskazywał jak ścisły zachodzi związek między wielkością i potęgą państwa, a między cnotami żołnierskimi i zdolnością narodu do wysiłku zbiorowego. Takim był twórca akademii wileńskiej.

Wskrzeszenie tej akademii już jako uniwersytetu jest dziełem drugiego wielkiego bojownika już nie króla i pomazańca z rąk ludzkich, ale Wodza Narodu, pomazańca Opatrzności. Nim zwiędły pierwsze kwiaty zasadzone na grobach jego żołnierzy tu w Wilnie poległych, gdy cały wschód Polskę gorzał jeszcze pożarem wojny, Marszałek Piłsudski powołał do życia uniwersytet, wydobytą z pod rumowisk niewoli ożywcze źródło polskiej kultury. I on również będąc żołnierzem z instynktu i wrodzonej skłonności, był zarazem wielkim wychowawcą narodu. Był wychowawcą wyjątkowym, bo z pośród wszystkich tych, którzy w naszej przeszłości dzierżyli najwyższą władzę, on w sposób najdobitniejszy i najwściechtronnejszy sformułował narodowi wskazania i cele wychowawcze.

Jeśli można snuć przypuszczenia, obydwa ci wielcy ludzie przeżyli nie jedną, noc pełną tragicznego napięcia wpatrzeni badawczo w duszę współczesności. Napewno najcięższe dla nich przeżycia to nie pola bitew lecz ich misja wychowawcza.

Dzięki niebywałej hartowności ducha, nie ugięli się lecz wytrwali w swej misji. I gdy znajdujemy się wśród murów uniwersytetu, gdy młodzież nie tylko się kształci lecz i wychowuje, to muszą się uprzytomnić te dwie wielkie postacie, z których myśli i przeżyć walk i wzlotów musiało coś pozostać i żyje w duchu uniwersytetu.

Zdjęcie przedstawia grupę osobistości, które wzięły udział w akcie promocji, z Marszałkiem Śmigłym Rydzem w pośrodku. Stoją od lewej ku prawej: metropolita wileński J. E. ks. arcybiskup Jałbrzykowski, minister WR i OP prof. Wojciech Świętosławski, Marszałek Senatu Aleksander Prystor, Marszałek Polski Edward Śmigły Rydz J. M. rektor Uniwersytetu prof. Staniewicz, gen. broni poseł Lucjan Żeligowski.

Widocznie już moje takie przeznaczenie, abym w Wilnie przeżywał jedną z najbardziej niezapomnianych godzin mego życia. Zaszczytna godność, którą dziś z rąk Panów otrzymuję ma dla mnie szczególną treść, tym szacowniejszą, że godność od wileńskiego właśnie uniwersytetu pochodzi. Uniwersytet ten nosi nazwę Stefana Ba-

rzeń i działań wojskowych znaleźć czas na zajmowanie się sprawami nauki i kultury. Za jego panowania liceum wileńskie stało się akademią. Troska tego króla o wiedzę łączyła się z pewnością z jego celami wychowawczymi, bo był on wychowawcą Polaków, ucząc ich cnoty karności, wypełniania publicznych obowiązków, podporządko-

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Tow. Przem. Chem. Farm. d. Magister Klawe S. A.

W dn. 22 kwietnia r. b. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów powyższej Spółk. Akc. mającej siedzibę w Warszawie.

Na ogólną ilość 15.000 akcji zgłoszono: p. Dr. Stanisław Klawe — 12.470 sztuk, p. inż. Stefan Klawe — 2000 sztuk i p. inż. Wacław Klawe — 520 sztuk, t. j. razem 14.990 sztuk akcji.

Majątek Towarzystwa stanowią: zabudowania fabryczne wraz z urządzeniem oraz zagospodarowany do potrzeb Instytutu Bakteriologicznego i Serologicznego majątek 500 ha w Drwalewie.

Czyniąc zadość nowoczesnym wymogom Zarząd T-wa w roku sprawozdawczym poczynił cały szereg inwestycji, w szczególności: całkowite nowe urządzenie w dziale organopreparatów oraz częściowo — intryktów, chemii syntetycznej, laboratorium galenowego, pracowni biologicznej itp.

Produkcja firmy obejmuje: działy: organopreparatów, bakteriologiczny, serologiczny, intryktów, chemii syntet., płynów iniekcyjnych, przetworów farmaceut., pracownia chem. analityczna, pracownia fizjologiczna i biologiczna, dział szczepionek i surowiec weterynaryjnych, pracownia doświadczalna i tabletkarnia.

W majątku Drwalewo znajduje się Instytut Serologiczny i Bakteriologiczny (500

ha, 350 koni, 75 świń, hodowle zwierząt doświadczalnych itp.). Czynną jest tam pracownia surowic i szczepionek ludzkich i weterynaryjnych, laboratoria do produkcji surowicy hemopoetycznej oraz plantacje roślin lekarskich.

Towarzystwo wydaje własne czasopisma: „Farmacja” — dwumiesięcznik, „Medycyna Współczesna” — miesięcznik i „Weterynaria Współczesna” — kwartalnik. Pisma te są wysyłane bezpłatnie pp. farmaceutom, lekarzom i lekarzom weter.

W roku sprawozdawczym Tow. zorganizowało nowy dział — rolniczy, w którym produkowane są środki chemiczne do zwalczania chorób i szkodników roślin uprawnych oraz mieszanki nawozowe do zasilania kwiatów, drzew, krzewów, warzyw itp. Wobec rozrostu produkcji oraz uruchomienia nowych działów w roku bież. Tow. przystąpiło do rozbudowy budynków fabrycznych, w których znajdzie pomieszczenie kilka działów.

Do zarządu na rok bieżący zostali wybrani: Dr. Stanisław Klawe — prezes, p. Janina Klawe i p. Wacław Klawe.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: Stanisław Janczewski — adwokat, Józef Temler — przemysłowiec, Jan Lewandowski — przys. księgowy, Henryk Menkarski rolnik, Stanisław Tomczak — dr. med.

Reprodukujemy zdjęcie związane z uroczystą promocją Marszałka Śmigłego Rydz na doktora honoris causa Uniw. Stef. Batorego w Wilnie. Moment wygłoszenia przez Marszałka Śmigłego Rydz przemówienia po akcie uroczystej promocji, z dyplomem doktora honoris causa w rękach.

Minister Ulrych i woj. Raczkiewicz zwiedzili dotknięte zniszczeniem tereny Wybrzeża

Olbrymie rozmiary szkód w trzech gminach pow. morskiego — Organizacja pomocy doraźnej dla poszkodowanej ludności

W ub. tygodniu bawił w Gdyni p. wojewoda pomorski **min. Raczkiewicz** i zwiedzili te tereny na Wybrzeżu, które najbardziej ucierpiały w czasie ostatnich gwałtownych burz. Pierwszego dnia pobytu pan Wojewoda Raczkiewicz w towarzystwie p. komisarza rządu Sokoła zwiedzili tereny powodzi w Orłowie i Małym Kacku. P. Wojewoda wraz ze star. morskim p. Potockim udał się w powiat, gdzie szczegółowo zbadał rozmiary szkód, wyrządzonych przez burzę w gminach Chwaszczyno, Donimierz i Strzeczec.

Po powrocie p. wojewoda Raczkiewicz podzielił się z przedstawicielem naszego pisma spostrzeżeniami, poczynionymi podczas objazdu terenów, dotkniętych klęską żywiołową. P. Wojewoda nie spodziewał się, że rozmiary tej klęski są aż tak wielkie. Na szosie prowadzącej z Gdyni w głąb Pomorza z pominięciem Wolnego Miasta, burza poczyniła niezliczone wyrwy, zmywając w przybliżeniu około 2 tysięcy ton kostki. Niektóre doły są tak głębokie, że ukryć się w nich może dorosły człowiek.

Szkody, poczynione w zasiewach na obszarach gmin Chwaszczyno, Donimierz i Strzeczec są bardzo znaczne i dochodzą do 40—50 proc. całych zasiewów. Stosunkowo mniej ucierpiały osiedla ludzkie i tu jednakże szkody są poważne, zwłaszcza w drzewostanie. Burza poobalała płoty i uszkodziła zabudowania gospodarskie.

P. Wojewoda zapowiedział natych-

miastowe zorganizowanie akcji pomocy dla dotkniętej klęską ludności. Uruchomione będą niezwłocznie roboty drogowe, mające na celu naprawienie uszkodzonej szosy. Ludności będzie udzielona pomoc w wysokości 115 tysięcy złotych, za pośrednictwem Banku Rolnego tak, aby zdążyła jeszcze odnowić zniszczone przez burzę zasiewy. Poza tym p. Wojewoda wystąpi o zastosowanie wobec niej ulg podatkowych. Tymczasem p. Wojewoda wyasygnował 500 zł. na pomoc dla bezrobotnych, dotkniętych klęską powodzi, oprócz tego dla bezrobotnych chałupników, których ogrody zostały zniszczone, ma być udzielona pomoc na zakup środków żywnościowych.

Na tereny zniszczone powodzią

w okolicach Wielkiego Kacka i Chwaszczyna przybyli jeszcze p. **minister komunikacji Ulrych**, wojewoda pomorski **Władysław Raczkiewicz** w towarzystwie naczelnika wydziału rolnego **Sztekla**, posła **Formelli** i starosty morskiego **Potockiego**.

Po południu w Komisariacie Rządu odbyła się konferencja z p. Wojewodą przy udziale Komisarza Rządu **Sokoła**, starosty morskiego **Potockiego**, dyrektora Banku Rolnego, naczelników wydziałów oraz przedstawicieli Towarzystwa Rolniczego, na której została omówiona sprawa pomocy siewnej i ulg podatkowych dla ludności dotkniętych klęską gmin.

Katastrofa samochodowa pod Bydgoszczą Trzech jadących odniosło ciężkie rany

W nocy, dnia 22 bm. wydarzyła się pod Bydgoszczą katastrofa samochodowa. Samochód, stanowiący własność p. **Józefa Szymczaka** (Dworcowa 8), w którym znajdowały się cztery osoby, rozbił się doszczętnie a pasażerowie odnieśli okaleczenia. Wypadek nastąpił przy wymijaniu auta ciężarowego. Szofer p. **Szymczaka** p. **Józef Tomaszewski**, chcąc wyminąć ciężarówkę, w ostatniej chwili został zepchnięty przez nią na lewą stronę szosy i uderzył w drzewo. Znajdujący się w samochodzie p. **Bronisław Sujkowski** (Orla 36), p. **Stanis-**

ław Janiak (Chrobrego 20), i p. **Bernard Weynerowski** (Czarneckiego 13), odnieśli poważniejsze obrażenia ciała. Natychmiast po wypadku szofer **Tomaszewski**, który najmniej ucierpiał w katastrofie, udał się do Bydgoszczy po pomoc.

W chwilę po tym jadący szosą w stronę miasta szofer **Ubezpieczalni Społecznej** w Bydgoszczy p. **Jur**, zabrał rannych do szpitala powiatowego na Bielawkach. Ciężarówka nie rozpoznana odjechała, nie troszcząc się o ofiary katastrofy.

Wiadomości sportowe

Drobne wiadomości sportowe SŁABE WYNIKI BOKSERÓW POLSKICH W BERLINIE

W Berlinie odbył się międzynarodowy turniej bokserów policyjnych z udziałem 4 zawodników polskich. Polacy odnieśli jedno zwycięstwo i ponieśli trzy porażki.

W wadze lekkiej **Garecki** przegrał z berlińczykiem **Krage**. W wadze średniej **Schellin** pokonał **Kurkę** i **Florysiaka** zajmując pierwsze miejsce w tej wadze.

W wadze ciężkiej **Pilat** pokonał berlińczyka **Sendla**.

POLSCY ZAPASNICZY WYELIMINOWANI NA MISTRZOSTWACH EUROPY

Paryż 23. 5. (PAT). Na mistrzostwach za państwowych Europy obaj startujący Polacy zostali wyeliminowani. W niedzielę **Krymski** został pokonany przez **Włocha Gallegati**ego i odpadł od dalszych rozgrywek. **Staniczek** został wcześniej wyeliminowany wskutek dwóch kolejnych porażek.

ZAWODY STRZELECKIE O MISTRZOSTWO WYBRZEŻA

W przyszłą niedzielę, dnia 30 maja rb. o godz. 11 rozpoczyna się na strzelnicy PRS. we Wrzeszczu zawody strzeleckie o mistrzostwo Wybrzeża Okręgu Toruńskiego i Gdańskiego Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy RP. Zawody te odbędą się po raz trzeci o nagrodę przechodnią p. ppłk. dypl. **Rosnera**.

NOWA PORAZKA NASZYCH ZAPASNIKÓW

Na mistrzostwach zapasniczych Europy **Staniczek** z Polski przegrał drugie spotkanie z **Włochem de Filippo**. Jest to druga porażka **Staniczka** w Paryżu.

BRACIA WHITLOCK DZIELĄ SIĘ ZWYCIĘSTWAMI

W **Bradford** odbył się chód na 50 km. Pierwsze dwa miejsca zajęli bracia **Whitlock**. Mistrz olimpijski był pierwszy z czasem 4:50:44. Brat jego uzyskał czas 5:09:30.

SPODZIEWALI SIĘ PIERWSZEGO MIEJSCA W MEDIOLANIE

Przywódca sportu pięściarskiego **Rzeszy**, **dr. Metzner** krytykuje organizację mistrzostw, a następnie twierdzi, że niemieccy bokserzy musieli walczyć nie tylko z przeciwnikami, ale również z publicznością. **Dr. Metzner** uważa, że włoska publiczność ustosunkowała się szczególnie nieprzychylnie do niemieckich bokserów i bez względu na to, czy Niemcy walczyli z **Włochem, Polakiem, Szwedem, czy Węgrem**. Po zwycięstwie **Muracha** wroga demonstracja publiczności trwała tak długo, że nawet hymn narodowy był odegrany podczas gwizdów publiczności. Przywódca bokserów niemieckich zapowiada, że na przyszłość Niemcy będą musieli podjąć kroki, aby nie dopuścić do podobnych demonstracji przeciwko niemieckim sportowcom.

Bezapelacyjne zwycięstwo Polski w trójmeczcu lekkoatletycznym

Polska — Grecja — Czechosłowacja 166 pkt. — 125 pkt. — 99 pkt.

Ateny 23. 5. (PAT). W niedzielę zakończony został w Atenach trójmecz lekkoatletyczny **Polska — Grecja — Czechosłowacja**. Polska odniosła miążdzące zwycięstwo zajmując pierwsze miejsce w trójmeczcu i zdobywając 166 pkt., Grecja miała 125 pkt., a Czechosłowacja 99 pkt. Ogółem Polska odniosła 12 zwycięstw, Grecja 4, a Czechosłowacja tylko 3. Wyniki ostatniego dnia przedstawiają się następująco:

Bieg na 400 m przez płotki: 1) **Grek Mandikas** w czasie 55,1; 2) **Maszewski** czas 56,6.

W skoku o tyczce 1) **Sznajder** 4,03 m. Rzut dyskiem 1) **Grek Syllas** 49,50 m., 2) **Gierutto**

42,15 m., 3) **Tilgner** 40,34 m.

Bieg na 1500 m. 1) **Kucharski** 4:05,4; 3) **Soldan**.

Bieg na 200 m.: 1) **Polak Popek** w czasie 23,4 sek., 2) **Grek Mandikas**, 3) **Śliwak**.

10.000 m.: 1) **Noji** w czasie 32:42,8 min. **Wirkus** zajął czwarte miejsce.

Trójskok 1) **Luckhaus** 14,70 m. Drugi **Polak Hoffman** zajął dopiero czwarte miejsce 13,55 m.

Rzut kulą: 1) **Czech Douda** 15,37 m. 2) **Tilgner** (Polska) 14,55; 3) **Gierutto** 14,51.

Sztafeta 4 razy 400: 1) **Polska** czas 3:26,5 min. 2) **Czechosłowacja**, 3) **Grecja**.

Udany rewanż

**Sokolice z Grudziądza zwyciężają wysoko
lekkoatletki Pomorzanki w stosunku 228:171**

Drużynowy mistrz Polski, **Sokolice** grudziądzkie rozegrały w dniu wczorajszym za wody lekkoatletyczne o mistrzostwo Pomorza z **KS KPW „Pomorzanie”** bijąc drużynę **Pomorzanki** w wysokim stosunku 228:171. **Rewanż** z poniesioną porażką na Pomorskich Igrzyskach Sportowych udał się **Sokolicom** na całej linii. Na 11 konkurencji **Sokolice** zajęły aż 8 pierwszych miejsc. Dla **Pomorzanki** 2 pierwsze miejsca zajęła **Książkiewiczówna** w biegu na 60 m. bijąc po zaciełej walce najlepszą sprinterkę **Pomorza** **Staruszkiewiczównę**, zaś **Wiśniewska** w biegu na 800 m. zdobyła najniespodziewanie trzecie zwycięstwo dla **Pomorzanki**. W każdej konkurencji startowały po 3 zawodniczki z każdego zespołu.

Zawody wobec wyrównanego poziomu za

GLEN MORRIS ZOSTAŁ AKTOREM FILMOWYM

Agencja Reutersa donosi, że słynny mistrz świata i olimpijski w dziesięcioboju, **Glen Morris** podpisał kontrakt z wytwórnią filmową w Hollywood. **Glen Morris** w ten sposób stał się zawodowcem.

AMERYKAŃSKA REKLAMA! Dotychczas niewiadomo czy odbędzie się mecz **Schmelling—Braddock**

Manager **Maksa Schmellinga** oświadczył, że sprawa meczu o mistrzostwo świata pomiędzy **Schmellingiem** a **Braddockiem**, który ma się odbyć dn. 3 czerwca w Nowym Yorku, nie została dotychczas wyjaśniona. Niewiadomo, czy **Braddock** do tego meczu wogóle stanie. W każdym razie **Schmelling** stawia sprawę na ostrzu noża, domagając się bezwzględnie utrzymania terminu ustalonego poprzednio.

wodniczek **Sokoła** grudziądzkiego nie dały tej emocji jakiej się spodziewaliśmy. W bez nadziejnym poziomie stała konkurencja w rzucie oszczepem gdzie wyniki wahały się w granicach od 19—26 m. Jak na mistrzostwa Pomorza to mało. Na wyróżnienie zasługuje nietowarowana ambicja zawodniczek **Pomorzanki** **Stawskiej** i **Wiśniewskiej**, które w ciągu zaledwie 3 godzin startowały aż w 5 biegach. Organizacja zawodów była dobra.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Bieg 80 m. płotki: 1) **Felska Sokół** 14,8 s.

2) **Stawska Pom.** 15,6 s., 3) **Wiśniewska** 15,8 s.

Bieg 60 mtr. płaski: 1) **Książkiewiczówna**

Pomorzanki 8,2 s., 2) **Staruszkiewiczówna**

Sokół 8,3 s., 3) **Gawrońska Sokół**.

Skok wzwyż: 1) **Felska Sokół** 1,38 m., 2) **Książkiewiczówna** **Pomorzanki** 1,38 m., 3) **Stawska Pomorz.** 1,35 m.

Bieg 4 razy 100 m.: 1) **Sokół I Grudz.** 53,4 sek., 2) **Pomorzanki I Toruń** 55 sek.

Rzut kulą: 1) **Gackowska Sokół** 9,88 m., 2) **Kruegerówna** **Pomorzanki** 9,75 m., 3) **Stawska Maria Pom.** 9,30 m.

Skok w dal: 1) **Książkiewiczówna** **Pom.** 4,78 m., 2) **Staruszkiewiczówna** **Sokół** 4,68 m.

3) **Felska Sokół** 4,50 i pół m.

200 m. płaski: 1) **Staruszkiewiczówna** **Sokół** 28 sek., 2) **Gawrońska Sokół** 29 sek., 3) **Lewandowska** **Pomorzanki** 30,2 sek.

Rzut oszczepem: 1) **Gackowska Sokół** 26,93 m., 2) **Stawska Pomorz.** 25,41 m., 3) **Staruszkiewiczówna** **Sokół** 23,09 m.

Rzut dyskiem: 1) **Gackowska Sokół** 32,99 m., 2) **Ozdżanka Sokół** 27,87 m., 3) **Świerzyńska Pom.** 27,80 m.

Bieg 4 razy 200 m.: 1) **Sokół I Grudz.** 1,56 min. 2) **Pomorzanki I Toruń** 2,06 m.

Bieg 800 m.: 1) **Wiśniewska** **Pomorzanki** 3:05,6; 2) **Witkowska Sokół** 3:06,8; 3) **Stawska**

Ogólna punktacja 228:171 dla **Sokoła** grudziądzkiego.

Piłka nożna

WARSZAWIANKA — POGOŃ 1:0

W niedzielę rozegrany został we Lwowie mecz ligowy **Warszawianka — Pogoń**, zakończony niespodziewanym zwycięstwem **Warszawianki** 1:0 (0:0). Jedyną decydującą o zwycięstwie bramkę zdobył w drugiej połowie **Wieczarek** z łodania **Smoczka**. Dzięki nale grał w gości **Jachimek**, **Smoczak** i **Proszator** W **Pogoni** bez zarzutu grała cała linia pomocy i **Jerzewski** w obronie.

GARBARNIA — RUCH 1:1

Niedzielny występ czterech drużyn **Higdych** w **Krakowie** wywołał olbrzymie zainteresowanie, gromadząc na boisku **Cracovii** 8000 widzów. Pierwsze spotkanie **Ruchu** z **Garbarnią** zakończyło się wynikiem remisowym 1:1 (1:1). **Garbarnia** grała w dziewiątą bez najlepszego zawodnika **Pazurka** oraz z kontuzjowanym **Wilczkiewiczem**.

CRACOVIA — WARTA 2:0

W drugim spotkaniu **Cracovia** pokonała **poznana** **Wartę** 2:0 (0:0). Zwycięstwo **Cracovii** jest zasłużone. Obie bramki padły w drugiej połowie. Pierwszą zdobył **Korbas** w 28 minucie z rzutu karnego. W 41 minucie **Góra** zdobył drugi punkt dla **Cracovii**.

UNIA BIJE P. P. W. 2:0 (1:0)

W **Tczewie** w cyklu rozgrywek o mistrzostwo **Pomorza** miejscowa **Unia** pokonała **P. P. W.** z **Grudziądza** w stosunku 2:0, do przerwy 1:0. **Gospodarze** przeważali przez cały czas gry, jednak cyfrowo swej przewagi nie uwidocznili.

„GRYP” ROZGROMIŁ GOPLANIĘ 6:0 (2:0)

W **Bydgoszczy** rozegrany został mecz piłkarski o mistrzostwo **Pomorza** pomiędzy **W. K. S. „Gryf”** a **Goplanią inowrocławską**, która to drużyna wobec zakazu rozegrania meczów na swoim boisku musiała rozegrać mecz na obcym terenie.

Gryfiacy rozgromili **Goplanię** inowrocławską w stosunku 6:0, do przerwy 2:0, przypieczętowując tym zwycięstwem zdobyte mistrzostwo.

Bramki dla **Gryfu** zdobyli: **Wierzelewski** 3, **Ziółkowski** 2 i **Ochocki** 1.

BALTYK POKONAŁ — POLONIĘ 2:0 (1:0)

W **Gdyni** **R. K. S. „Bałtyk”** rozegrał mecz piłkarski o mistrzostwo **Pomorza** z **Polonią** **bydgoską**. Mecz zakończył się niespodziewanym zwycięstwem drużyny **gdynskiej** w stosunku 2:0, do przerwy 1:0. **Polonia** która przyjechała do **Gdyni** w osłabionym składzie uległa po zaciełej i dość ciekawej grze **Bałtykowi**, który zagrał znacznie lepiej niż na meczu z **T. K. S-em**.

T. K. S. „29” ZDOBYWA WICEMISTRZOSTWO POMORZA
T. K. S. „29” — W. K. S. Inowrocław 1:0 (0:0)

Na boisku miejskim w **Toruń** rozegrany został mecz piłkarski o mistrzostwo **Pomorza** pomiędzy miejscowym **T. K. S-em** a **W. K. S. z Inowrocławia**. Mecz zakończył się po nieciekawej grze zwycięstwem w stosunku 1:0. Jedyną bramkę zdobył **Grajkowski** z wolnego. Gra stała na niskim poziomie. **W. K. S. Inowrocław** miał kilka dogodnych pozycji podbramkowych, których jednak nie wykorzystał.

Drużyna **T. K. S-u** uplasowała się na drugim miejscu z którego trudno ją będzie zepchnąć tym bardziej, że **Polonia** straciła w **Gdyni** 2 punkty.

Los W. K. S. Inowrocław został w dniu wczorajszym przypieczętowany i nie ulega wątpliwości, że drużyna ta opuści pomorską „A” klasę.

K. S. CISZEWSKI — K. S. JEDNOŚĆ 4:0

W **Toruń** **KS Jedność** rozegrał mecz piłkarski o mistrzostwo klasy „B” z **K. S. „Ciszewski”** z **Bydgoszczy**. Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny **bydgoskiej** w stos. 4:0. Gra stała na niskim poziomie.

Małżeństwo Korabiewiczów kajakiem z Polski do Tokio na Olimpiadę

Dr. Wacł. Korabiewicz, który — jak wiadomo — odbył w 1934 r. wraz z małżonką podróż na kajaku z **Polski** **Prutem** przez morze **Czarne**, **Bosfor**, **dookoła** **Małej Azji**, następnie przez **Zatokę Perską** i rzekami **indyjskimi** do **Delhi** — przebywa obecnie w **Gdyni**, przygotowując się do nowej wyprawy. Tym razem **dr. Korabiewicz** ma zamiar udać się **kajakiem na Olimpiadę w Tokio** przez **Indie**, **Sjam** i **Chiny**. Do **Tokio** **dr. Korabiewicz** ma przybyć w okresie **Olimpiady** w 1940 r. Po **Olimpiadzie** **dr. Korabiewicz** projektuje dalszą podróż kajakiem przez wyspy archipelagu **Malajskiego** do **Australii**.

W nagrodę za wygrany mecz każdy piłkarz otrzymał własny samochód

Piłkarski puchar **Francji** zdobyła drużyna **Sochaux**, bijąc w finale **Racing-Club** ze **Strasburga** 2:1. **Opiekunem** drużyny **Sochaux** jest słynny fabrykant samochodów **Peugeot**, którego fabryka zresztą mieści się w **Sochaux**. Przed decydującym meczem oświadczył on drużynie, że, jeżeli jego klub wygra, każdy z graczy otrzyma od niego w prezencie samochód. Nie przypuszczano, że słynny fabrykant ma zamiar dotrzeć obojętnie. Tymczasem, gdy drużyna powróciła do rodzinnego miasta, przed dworcem stało 15 samochodów, które otrzymali nie tylko gracze drużyny, ale również i rezerwowi.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 24. 5. Joanny
Wtorek, 25. 5. Grzegorza
Środa, 26. 5. Filipa

Na toruńskim bruku

— Nagły zgon w zarządzie miasta. — W sobotę koło południa zaśnął nagle przebywający w wydziale budowlanym zarządu miasta 62-letni budowniczy - architekt Michał Zawadzki (ul. Szosa Chełmińska 176) i po chwili zakończył życie. Lekarz pogotowia stwierdził zgon na udar serca. Syn śp. zmarłego, którego powiadomiono o wypadku, na widok nieżyjącego ojca uległ atakowi nerwowemu, tak że lekarz musiał interweniować i odstawić go do szpitala.

— Dyrekcja Gimnazjum Kupieckiego Izby Przemysłowo-Handlowej w Toruniu komunikuje, że zapisy kandydatów (tek) do I klasy na 1937-38 r. szk. przyjmuje sekretariat Gimnazjum przy ul. Sienkiewicza 38 od godz. 9 do 13. Egzamin wstępny odbędzie się od 17 do 20 czerwca 1937 r.

— Rada miejska będzie radzić pojutrze, 26 bm. Dzień jej wypadnie aż nadto pracowicie: na porządku obrad „tylko” 27 punktów obrad jawnych i 2 obrad tajnych. W tej ostatniej części posiedzenia rada załatwi nie które sprawy finansowe i personalne miasta. W części jawnej m. wieloma przedstawioną zostanie do uchwalenia sprawa pożyczek (330 tys. z Fund. Pracy) na roboty wo dociągowe i kanalizacyjne i wykończenie budowy dyrekcji kolejowej, dotacji z F. B. i starostwa krajowego, kredytów na sporządzenie planu na zabudowę lewego brzegu. Wisły, budowy domków dla bezdomnych Głós będzie też miała i komisja rewizyjna, która wygłosi wyniki swych badań gospodarki grodu Kopernika. Słowem — ciekawe posiedzenie.

— Walne zebranie Konfraterni Artystów. W dniu 29 bm. o godz. 20 odbędzie się walne zebranie Konfraterni Artystów. Na porządku obrad m. in. wybór nowego zarządu, wniośki zarządu ustępującego i wolne wnioski. W razie braku quorum w 1 terminie zebranie odbędzie się bez względu na ilość obecnych o godz. 20.30.

— Zjazd „Wincentek”. Jutro 25 bm. w sali sejmiku wojewódzkiego w starostwie krajowym o godz. 10, odbędzie się walne zebranie stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo diecezji chełmińskiej, na którym obecny będzie J. E. ks. biskup ordynariusz dr. Stanisław Okoniewski, który przed tym odprawi nabożeństwo w bazylice św. Jana.

Pomorzanka zaprasza
na wyborowe ciastka deserowe
Specjalność własnej pracowni cukierniczej

— Tow. Polsko-Francuskie Na najbliższym zebraniu Stowarzyszenia, które odbędzie się we wtorek dnia 25 bm. p. sędzia Guttmann mówić będzie o zamku „La Malmaison” w którym pierwsza żona Napoleona spędziła część swego życia.

— Chór św. Katarzyny przy kościele gar nizonowym urządzi dnia 27 bm. o godz. 5.30 rano swój pierwszy koncert poranny z współdziałaniem orkiestry wojsk. w ogrodzie Zieloniec na Bydgoskim Przedmieściu na który to koncert zaprasza społeczeństwo mia sta.

— Liga Morska i Kolonialna urządzi w niedzielę dnia 30 bm. wielką wiosenną wycieczkę statkiem do Ciechocinka. Na osob. pontonie dancng przy dźwiękach orkiestry wojskowej. Statek bogato zaopatrzone w bufet. Dochód przeznaczony na Fundusz Obrony Morskiej. Wyjazd o godz. 8 z przystani „Vistuli” obok nowego mostu powrót o godz. 18. Ceny biletów w obie strony: dla dorosłych 1.20 zł; dla młodzieży 0.70 zł. Uwaga. Dojazd z przystani do uzdrowiska i z powrotem autobusem na własny koszt z opłatą 60 groszy od dorosłych i 40 groszy od młodzieży.

— Kto zgubił małą portmonetkę popielatą z drobną kwotą na placu Bankowym? Jest do odebrania w Redakcji „Dnia”.

Konkurs zdrowia dziecka na cenne nagrody

Miejski Komitet Pomocy Zimowej Dzieciom i Młodzieży przystąpił do zorganizowania „Dnia dziecka”. Jak już donosiliśmy ub. tygodnia odbyło się zebranie Komitetu, na którym ustalono program Dnia dziecka.

Jednym z punktów programu jest „Konkurs Zdrowia Dziecka”. Urządzeniem konkursu zdrowia dziecka zajął się p. dr. Skowroński. Pomoc i pracę za ofiarowali: dyr. szpitala miejskiego p. dr. Dandelski, p. dr. Berdziejówna, oraz szereg innych lekarzy szpitala miejskiego.

Konkurs obejmie dzieci od 3—6 lat,

Dzień w Toruniu

Poniedziałek, dnia 24 maja

Gawędy

Stój!

Już mija tydzień drogowy, który minął nie tyle na nauczaniu prawidłowego chodzenia i jeżdżenia co zatrzymywania przekraczających przepisy drogowe.

Co chwilę z rogów ulic lub chodnika rozlegało się groźne „stój” albo

„stać” pilnie baczących za „przekroczycielami” panów posterunkowych. Za czym — po upomnieniu winowajców — panowie posterunkowi spisywali niegrzecznych. Po co? Dowiedzą się zainteresowani już „na piśmie” od pana stary grodzkiego.

Tajemniczy trup samobójcy na torze kolejowym pod Rudakiem Koła wagonu zmiażdżyły mu czaszkę

W nocy z soboty na niedzielę koło godz. 3-ciej nad ranem na km. 107 toru kolejowego z Torunia do Aleksandrowa znaleziono trupa napół rozebranego mężczyzny o mocno okaleczonej czaszce, miejscami zmiażdżonej przez koła pociągu. Obok leżało ubranie wierzchnie, wskazujące że denat należał do elegantów. W ubraniu ani przy trupie nie znaleziono żadnych dowodów tożsamości zmarłego, w nim samym ludzie z okolicy nie mogli rozpoznać nikogo sobie znajomego. Mu-

si to więc być ktoś albo z miasta Torunia albo też z okolic dalszych. Tu wspomniano coś o Cierpicach.

Wdrożone dochodzenia przez posterunek policji z Podgórza wskazują, że nieznanemu mężczyzna popełnił samobójstwo. Zachodzi tu niewątpliwie tajemniczy dramat, którego mroki wyjaśni w dniach najbliższych śledztwo. Denat wyglądał na mężczyznę w wieku lat 35—40, rysy twarzy ma cienkie, ręce nie spracowane.

Młoda gimnazjastka pod kołami samochodu

W sobotę 22 bm. około godz. 19-tej na rogu ulic Szerokiej i Mostowej samochód osobowy najechał na uczennicę miejscowego gimnazjum Olgę Jędrzyckównę zam. przy ul. Mickiewicza. Ofia-

re wypadku powstałego prawdopodobnie wskutek nieuwagi — odwieziono autem do szpitala miejskiego, skąd po opatrunku małych obrażeń cieleśnych odstawiono do domu.

Ze zjazdu Powstańców i Wojaków

Niedzieli wczorajszej odbył się w Domu Społecznym doroczny walny zjazd delegatów Związku Powstańców i Wojaków O. K. 8, który zgromadził licznych pionierów idei powstańczej z Pomorza i ziem przyległych. Zjazd zagał prezesa zarządu głównego szam. belan Lucjan Prądyński ze Skarpy (pow. sepeleński), który też przewodniczył. Poza liczną rzeszą delegatów Związku, przybyłych po 4 z każdego powiatu, zaszczycili zjazd swoją obecnością pp. wicewojewoda pomorski Szczepański, płk. Dzwonkowski, kpt. Stec, starosta krajowy pomorski Łącki, dyr. Lasów Państwowych inż. Chwalibogowski, płk. Klementowski, prezes wojew. Pom. Federacji PZOO. nac. Grzanka, starosta powiatowy i grodzki Bruniewski, delegat prezydenta miasta Torunia mgr. Graszewicz oraz przedstawiciele zarządów okręgowych związków sfederowanych i organizacji pokrewnych.

W imieniu d-cy O. K. 8 p. generała Thommee przemówił p. płk. Dzwonkowski, podkreślając zadanie jakie spełnia Związek Powstańców i Wojaków O. K. 8, jako or-

ganizacja skupiająca w swych szeregach działaczy niepodległościowych i powstańców, wobec czego — zdaniem p. generała Thommee — Związek Powstańców i Wojaków winien być jedynym związkiem powstańczym na terenie Pomorza.

Płk. Klementowski bardzo obszernie omawiał działalność Związku Powstańców i Wojaków O. K. 8. jako zgodną z wzniosłymi celami i wykazującą doskonałe wyniki. Ponadto apelował, aby członkowie Związku gorliwie współpracowali w akcji zbierania materiału historycznego z okresu działalności niepodległościowej na Pomorzu i posiadany materiał przekazali placówce historycznej przy D. O. K. 8. W imieniu prezesa zarządu głównego i komendy Federacji w serdecznych słowach przemówił p. kpt. Stec z Warszawy.

Przemówienie było niejednokrotnie przerywane burzą oklasków. Sekretarz generalny Tad. Ziółkowski odczytał nadesłane telegramy z życzeniami, w czym od ks. biskupa dr. St. Okoniewskiego, generała Góreckiego, zarządu głównego Związku Rezerwistów w Warszawie, Jana Walewskiego, dyrektora Izby Skarbowej Kossjora w Grudziądzu, prezesa honorowego Związku Mielżyńskiego z Gołębiewka (pow. tczewski), oraz senatora dr. Siudowskiego. Następnie uchwalono wysłać depeche hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Polski Rydza-Smigłego i ks. biskupa dr. Okoniewskiego.

Sprawozdanie prezesa wygłosił urzędujący wiceprezes Tad. Sempicki, wykazując znaczny dorobek Związku w okresie sprawozdawczym i dodatnie rezultaty pracy. Sekretarz Ziółkowski w swym sprawozdaniu szczegółowo omawiał działalność Związku i sekretariatu, podając w cyfrach stan organizacyjny Związku. Działalność kasową przedstawił skarbnik Krieger. O pracy wyszkoleniowej mówił komendant okręgowy Federacji PZOO. mjr. Cerklewicz, który w okresie ubiegłym był jednocześnie komendantem głównym Związku, zaś o programie pracy wyszkoleniowej na przyszłość i wychowaniu obywatelskim mndt. gł. mjr. Laszuk. W imieniu komisji rewizyjnej składał sprawozdanie Izidor Deja z Kościerzyny, po czym udzielono absolu-

DYŻUR APTEK.

Dziś w śródmieściu dyżuruje Apteka pod Lwem — N. Rynek; na Bydgoskim Apteka św. Anny — ul. Mickiewicza; na Mokrem Apteka pod Łabędziem — ul. Kościuszki.

KINA.

ARIA — „Upiór na sprzedaż” i „Królewska faworyta” (premiera).
AS — „Suzy”.
MARS — „W zamieci żelaza i ognia”.
ŚWIT — „Cyrk na okręcie” (ostatni raz).

Toruniacy do Łowicza!

Program wycieczki do Łowicza na Boże Ciało obejmuje: przyjazd o 9 rano — zakwaterowanie uczestników w Łowiczu w gimnazjum żeńskim; udział w nabożeństwie i procesji od 11—13; wspólny posiłek w gimnazjum za niewielką opłatą; zwiedzanie wystaw: „Zdobnictwo książkowe” i „Poznaj piękno Łowicza”; zwiedzanie miasta i zabytków, kościołów i muzeum; udział w festynie ludowej; oglądanie widowisk regionalnych (nadprogram) i udział w wielkiej zabawie w parku romantycznym z 18-go wieku w Arka dli. Kierownictwo wycieczki zapewni uczestnikom wygodę i urozmaicony program.

Zgłoszenia przyjmuje się do poniedziałku 22 bm. włącznie w cukierni p. Smoleńskiego. Karta uczestnictwa dla starszych 8 zł; dla młodzieży 6 zł. Ze względu na wielką ilość zgłoszeń lista uczestników zostanie zamknięta ostatecznie.

Pamiętajcie! W niedzielę 30 bm. Balony!

Zawody krajowe balonów wolnych organizowane przez aeroklub R. P. wspólnie z baonem balonowym i LOPP toruńskim najpiękniejszą imprezą sportową Torunia.

Podgórz

— Pożar lasu. W sobotę 22 bm. o godz. 11 w lesie państwowym w Zazdrości przy szosie Toruń — Bydgoszcz z niewiadomych przyczyn rozpoczął palić się las. Przechodzący szosą drożnik p. Aleksander Kochanowicz z Kąkolu zauważywszy ogień w lasu pośpieszył natychmiast z pomocą. Obrzucałszy ogień ziemią spowodował szybkie jego zlokalizowanie i ugaszenie w zarodku. Ogień w razie rozszerzenia się mógł być bardzo groźny w skutkach i spowodować wielkie straty. Przybyła na miejsce ognia straż pożarna z Podgórza już nie miała nic do roboty.

Chełmża

— Zatonięcie chłopca w jeziorze. Ub. tygodnia podczas kąpiei w miejscowym jeziorze utonął uczeń szkolny, 12-letni Jurek Siudziński. Kąpiąc się pod wieczór i będąc zgrzanym, chłopiec natrafił na zimny prąd wody, wskutek czego uległ kurczowi. Zwłok młodego topielca jeszcze nie wydobyto. Rzecznicz rodziców ogromna. Szerzeć im współczujemy.

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Najlepsza okazja Kupna

Najstarsza i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seidler, Rynek Staromiejski 16 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Pierwszorządne obiady. Gdy przyjedziesz do Torunia, a nie wiesz gdzie zjeść tanio i dobrze idź do „Ula” Szeroka 25. Pierwszorządna kuchnia, zakąski zimne i gorące

Kino „ARIA”
TELEFON 2168
Ceny: Parter 0,50, Balkon 1,00 zł
Początek odczytanie: 5.50 i 8.50
W niedzielę: 8,00, 5.50 i 9.00

Od poniedziałku
wspaniałe
podwójny
program

I. UPIÓR NA SPRZEDAŻ

Przygody romantycznego upiora w XX wieku, reżyserii świetnego Rene Claira.
W roli głównej: Robert Donat i Jean Parker.

II. Królewska faworyta
Świątlowa, płomienna, niebywała kreacja Dolores Del Rio w roli najgłośniejszej kurtyzany świata.

Założenie pomorskiej sekcji kupiectwa włókienniczo-galanteryjnego z siedzibą w Bydgoszczy

Staraniem ruchliwego Towarzystwa Kupców w Bydgoszczy i z polecenia głównego zarządu pomorskiego Związku Towarzystw Kupieckich odbył się w niedzielę dnia 23 bm. w Bydgoszczy zjazd kupców branży bławatniczo-konfekcyjnej i galanteryjnej z Pomorza oraz okręgu nadnoteckiego.

O godz. 10-tej delegaci wysłuchali w kościele farnym uroczystej Mszy św., odprawionej przez ks. prymicjanta Krysiaka, przyczem rozpoczęły się obrady w sali re-sursy Kupieckiej przy udziale około 100 delegatów.

Prezes Towarzystwa Kupców w Bydgoszczy p. dyr. Stanisław Cylkowski powołał prezesa głównego zarządu p. posła Tadeusza Marchlewskiego, przedstawicieli prasy oraz wszystkich delegatów i gości przybyłych na zjazd. Prezes Związku p. poseł Marchlewski złożył życzenia zjazdowi imieniem Związku Tow. Kup. oraz imieniem Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. Ważne są momenty utworzenia w łonie Związku Sekcji Bławatniczo-Galanteryjnej — mówił poseł M. Sekcja ta będzie dążyła do wspólnego zakupu towarów i przeciwdziałała konkurencji żydowskiej i niemieckiej, bowiem kupcy Polacy-chrześcijanie muszą dbać o to, żeby nie tylko utrzymać swe warsztaty pracy, ale je umocnić i przekazać następnemu pokoleniu.

Do stołu prezydijskiego zaproszono pp. Władysława Maciejewskiego z Tczewa (wiceprzewodniczący), Scheiba z Poznania, Cylkowskiego z Bydgoszczy, Zagórskiego z Bydgoszczy, Stobielskiego z Bydgoszczy, Hamerskiego z Torunia, Korzeniewskiego z Grudziądza, Bartla z Świecia i Nowackiego z Gdyni.

Następnie p. dyr. Wład. Maciejewski z Bydgoszczy wygłosił bardzo interesujący i pouczający referat o strukturze handlu branży bławatniczej i konfekcyjno-galanteryjnej. Referent zobrazował początki stowarzyszenia handlu rodzimego na Pomorzu i w Poznańskim, gdzie osiągniętye ome konkretne rezultaty. Toteż dzięki spolszczeniu handlu dzielnicze te należą do tzw. Polski A i odgrywają wyjątkową i bodaj decydującą rolę w życiu gospodarczym Polski. To warzystwa Kupców są trzonem dla zrzeszeń branżowych. Dążeniem jest i będzie: popieranie naszej produkcji krajowej, uwzględnianie w pierwszym rzędzie fabryk chrześcijańskich i przedstawicieli handlowych chrześcijan, wychowanie i wyszkolenie naszej młodzieży kupieckiej, dążenie do zorganizowania wspólnych zakupów ce-

lem zapewnienia sobie przystępniejszych warunków zakupu towarów oraz popieranie ekspansji młodego pokolenia kupieckiego do województw centralnych i wschodnich Polski.

Za dobrze i fachowo opracowany referat podziękowano p. dyr. Maciejewskiemu licznymi oklaskami. Delegat Związku Polskiego z Poznania p. Scheib mówił o świetnych wynikach akcji osiedlenia na Kresach Wschodnich kupców-przemysłowców i rzemieślników Polaków-chrześcijan z województw zachodnich Polski. Praca osiedleńcza kupców chrześcijan jest niewątpliwie trudna, czasami przykra, a nawet niebezpieczna, niemniej jednak jest ona konieczna, ażeby zadokumentować, że Polacy są jedynymi gospodarzami na ziemi polskiej i że kupcy-chrześcijanie umieją pracować z pożytkiem dla społeczeństwa polskiego.

W ożywionej dyskusji przemawiali pp.: red. Lech Gustowski z Poznania, prezes Związku poseł Marchlewski z Grudziądza, dyr. Tatarek z Bydgoszczy, radca Adam Korzeniewski z Grudziądza, Hamerski z Toru-

nia, Borzyszkowski z Koronowa i in. Z kolei uchwalili delegaci regulamin sekcji, przyjmując nazwę „Sekcja Włókienniczo-Galanteryjna.”

Do Zarządu sekcji wybrani zostali pp.: Czesław Borys (Bydgoszcz) — przewodniczący, Wojciech Mikołajczyk (Gdynia), Korzeniewski Adam (Grudziądź) i Hamerski (Toruń) wiceprzewodniczący, Czesław Matecki (Bydgoszcz) — sekretarz, A. Nozdrykowski (Bydgoszcz) — skarbnik. W. Maciejewski (Bydgoszcz), W. Maciejewski (Tczew), Bartel (Świecie), Chwałkowski (Wąbrzeźno), Maćkowski (Tuchola) — ławnicy. Do komisji rewizyjnej pp.: Załuski (Bydgoszcz), Kotliński (Toruń) i Bączkowski (Chojnice).

Prezes sekcji Włókienniczo-Galanteryjnej p. Borys przemówił serdecznie do zebranych, dziękując za wybór, po czym prezes Związku p. poseł Marchlewski przedstawił w głównych zarysach program pracy Sekcji. Po omówieniu drobniejszych spraw natury organizacyjnej, zjazd o godz. 16. zamknięto.

Planowali zamach na pociąg i położyli na torze kratę żelazną

Droźnik przejazdowy Michał Kujawa z posterunku kolejowego pod Grzybmem pow. chełmińskiego zauważył leżącą na jednej z szyn toru wielką kratę żelazną długości 1 metra i szerokości 70 cm. Przeszkodę ta, która by niechybnie spowodowała wykołowanie pociągu, droźnik usunął i złożył w strażnicy kolejowej. Zarządzone natychmiast śledztwo wskazuje, iż był to planowany zamach w celach rabunkowych a sprawcami jego są niewykryci narazie osobnicy, którzy dopuścili się kradzieży z włamaniem u robotnika kolejowego Paluszewskiego, gdzie wylamali w piwnicy kratę, którą następnie ułożyli na torze.

Przy cierpieniach hemoroidalnych i powiększeniu wątroby, specjalnie u osób, które się nadmiernie odżywiają, prowadząc siedzący tryb życia i często cierpią na zaparcie stolca, należy pić codziennie szklankę nieco ogrzanej naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa. Zalecana przez lekarzy.

10 lat więzienia za morderstwo pod Rypinem

Sprawcą dobrze znany złodziej z Brodnicy

W Rypinie na sesji wyjazdowej sądu okręgowego z Płocka odbywała się rozprawa przeciwko zabójcom śp. Jana Pawłowskiego, gospodarza z Długiego gminy Wapielsk. Przed 2 lata do mieszkania jego w nocy do-brali się włamywacze. Zbudzony podejrzany mi szmerami pładujących złodziej, Pawłowski, wyszedł do izby by zobaczyć co się dzieje. W chwili, kiedy otworzył drzwi, otrzymał śmiertelny postrzał w brzuch. Bandy-ci — zabrawszy łupy umknęli, zręcznie zacierając za sobą wszelkie ślady. Na skutek tego śledztwo trwało dość długo a o morder-stwo podejrzewa kilka znajomych osób zmar-łego, z którymi on się waśnił, jak się jednak okazało, niewinnie.

Władze policyjne wpadły w koń-

cu na trop prawdziwego sprawcy. Był nim niej. Czarkowski, złodziej karany w Brodnicy, u którego znaleziono rewolwer, stanowiący własność zabitego Pawłowskiego i z którego został on postrzelony. Czarkowski, aby zmylić poszlaki, wypitował z rewol- wera numer fabryczny, zapomniał jednak uczynić to i w automacie, gdzie również nu- mer się znajduje i który zgadzał się z nu- merem, wypisanym na karcie na broń śp. Pawłowskiego. Prócz Czarkowskiego sta- wili przed sądem jego jako domniema- nych współników niejakich Kilanowskiego i Koczura, którzy niegdyś stanowili wraz z nim dobraną szajkę, karana również w Brodnicy.

Rozprawa toczyła się prawie cały dzień.

Przewodniczył s. o. Rogowski, wotowali ss. Zadernowski i Zochowski, oskarżał świet- nie prok. Rogalewicz, wnosili obronę adw. Sobociński i z urzędu Fischgrund.

Zaden z oskarżonych przyznawał się do winy. Jedynym dowodem przeciwko Czar- kowskiemu był pistolet, którego pochodzenie Czarkowski nie umiał wyjaśnić, ani też wykazać, gdzie przebywał krytycznej nocy. Po rozprawie sąd ogłosił wyrok skazujący Czarkowskiego na 10 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na tyleż lat. Pozosta- łych oskarżonych Kilanowskiego i Koczura z braku dowodów uniewinniono. Wyrok ten kładzie kres szeroko krążącym wersjom na temat domniemyanych zabójców z pośród ro- dziny śp. Pawłowskiego.

Tabela loterii

z dnia 21 i 22 maja

IV ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana z 20000 na nr:
10507
Zł. 5000 na nr: 78920
Zł. 1500 na nr: 15544
Zł. 1000 na nr-y: 31400 79863 81017
Zł. 500 na nr-y: 98686 125884
Zł. 2000 na nr-y: 19644 25674 27392 40214
46484 76050 88725 102469 109545 119016 138843
140225 143067 149354 168198 183849 192023
Zł. 1000 na nr-y: 4744 6411 7030 17394 20050
26227 37662 43770 45795 46959 48767 64015 73533
85510 98111 103943 104169 104583 107637 130830
141111 155816 159250 159555 181662 185683 189856
193269

Wygrane po 200 zł

232 425 515 600 750 60 5 1011 85 451
842 2039 568 626 747 950 3209 491 890
4167 32 638 74 790 960 3276 363 688 91
854 6072 199 735 887 7033 83 162 285
908 8309 41 9655 850 966 9083 90 194
387 671
10143 339 598 731 98 11268 311 73
689 795 847 994 12100 418 38 549 613
729 894 13016 721 831 14359 548 72 884
15035 81 218 309 95 8 580 625 16612 92
984 17025 71 132 215 89 374 7 84 887
18216 480 773 19555 606 869
20088 98 410 519 698 872 21456 84 758
810 83 22027 278 399 571 806 24118 353
664 619 899 959 84 25144 567 26061 315
855 908 27151 521 839 58 343 28152 220
706 63 737 974 29056 196 254 583 770
30354 31340 701 80 916 32211 637 804
982 33141 251 43 682 774 34022 67 17
67 742 95 35035 211 03 32 49 43 569 36468
961 37036 124 419 684 942 39611
40031 96 111 549 919 41072 631 883
42017 50 515 41 87 893 43074 345 500
648 974 97 44099 329 837 45166 624 791
889 942 46288 452 847 47326 30 41 61
93 788 48019 283 504 613 719 804 84
49469 516 54
50316 592 748 51004 303 419 44 618
97 800 52106 345 53 404 548 769 942 53035
87 151 422 712 5 085 872 54203 478 879
955 55180 94 501 641 764 56036 42 207
33 89 55 407 16 20 44 672 57108 38 227
460 579 811 91 904 14 80 58008 59525
853

177 90 662 768 873 980 106005 26 100 224
99 330 503 645 50 3 738 107689 108022
40 209 351 71 5 907 10033 144 442 626
75
110201 40 423 777 862 917 111399 482
510 857 934 113088 106 224 563 809 970
114071 244 81 412 721 11500 70 617 98
116000 382 444 871 117225 325 11258 90
529 712 7 847 119300 39 62 91 553 89
120166 20 90 333 593 648 712 121311
653 856 122238 334 123373 681 124005
38 100 427 92 505 62 77 425555 766 88
05 126031 46 223 98 551 91 865 127529
827 54 964 4 128144 256 303 726 46
129053 982
130065 106 896 131238 375 595 636 755
837 59 911 33 5 132602 800 967 133248
577 823 134216 30 491 135342 401 581 707
816 136118 388 761 137324 454 534 40 622
827 138241 139245 479 91 562 91 888
140610 39 737 141261 76 410 34 518 555
60 142059 607 842 944 143135 484 598
731 814 144039 623 145281 616 863 146042
57 333 728 40 59 912 48 147289 317 434
685 148044 147 625 787 806 149058 160
211 612 761 819 35
150458 556 657 72 151246 613 152084
258 300 448 599 683 153409 525 656 878
931 154856 906 155618 155185 260 408
659 705 976 97 157009 297 367 499 647
711 52 93 820 69 158438 567 773 159612 923

160635 743 884 905 97 16118 4340 492
917 162021 319 73 492 551 704 916 163211
469 164677 226 44 705 921 165279 373
682 166033 357 863 750 895 900 167580
707 25 908 168546 662 779 962 169185 323
896 907 93
170022 500 75 638 961 171157 502 755
172393 611 5 46 914 173721 64 174125
464 627 721 55 9 846 175183 465 793
176014 95 298 312 541 177205 178106 292
631 976 179031 105 439
180077 92 148 38 244 626 769 873 181396
490 834 915 30 60 182760 183506 794
184125 328 458 708 935 76 186035 73 254
377 447 517 779 187267 430 532 894 955
188004 84 507 189424 41 668 841
190220 528 862 191032 178 333 476 835
192437 193572 779 194413 33 648 82 926

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

I dzienna wygrana z 5000 na nr 93029
Zł. 15000 na nr: 39702
Zł. 10000 na nr-y: 96103 170772
Zł. 5000 na nr-y: 16593 163608 166903 173761
Zł. 2000 na nr-y: 13841 14305 20430 42285
67149 84240 107155 107272 111427 117443 151719
152753 158323 173093 180654
Zł. 1000 na nr-y: 34076 41658 44534 49615
69897 70567 70599 79004 86956 98056
98520 99 829 352 981 87 98114 493 512 35 67
108919 131071 138706 14674 153154 165689 167231
183644 190663 194073

Wygrane po 200 zł

7 158 222 50 345 674 79 752 61 850 1023
1244 310 23 473 674 97 868 2068 179 97 391
150 76 358 431 60 680 781 107234 62 332
501 72 786 858 87 911 43 94 108006 20 61
155 293 327 418 579 61 77 748 808 957
106008 414 91 517 695 719 832 92 110172
166 212 38 324 729 46 803 58 984 112008
104 42 294 522 90 636 790 917 51 70 113000
23 107 30 57 267 349 419 555 685 86 749
880 96

10290 54 336 90 500 690 876 11071 72 77 114036 55 136 817 310 473 77 966 115106
194 609 793 901 11 64 12148 73 288 348 334 467 568 738 924 116122 200 476 633 779
636 54 58 702 13001 121 46 566 405 66 640 96 890 115157 461 524 857 976 118067 121
752 63 14070 73 124 49 240 383 536 89 711 64 74 266 99 317 73 433 20 69 73 558 665
835 909 15047 495 470 657 703 872 919 922 119172 505 636 42 58 797
16689 96 436 938 91 17039 96 165 89 399 120038 86 165 501 749 942 99 121089
457 86 18021 196 223 643 44 55 729 864 99 124 317 551 841 945 122099 357 425 552
19678 291 560 473 90 662 705 648 834 952 123036 354 757 968 124050 275
20049 195 99 276 349 78 403 82 538 48 323 510 696 919 57 125032 67 188 218 363
707 41 62 897 21162 70 220 89 396 942 96 96 314 712 806 988 126009 84 222 333 456
25075 461 542 56 639 981 85 23073 273 301 69 510 98 663 942 127140 79 299 316 442
411 77 584 681 781 97 859 927 24378 467 865 128078 157 284 545 665 830 129101 24
648 75 793 25146 204 327 486 835 902 26130 263 306 7 8 76 484 519 25 674 712 47 809
243 90 418 510 717 60 816 73 909 27000 216 953 130024 60 227 92 359 439 83 563 637
560 628 779 142 14 993 8 142 218 508 721 872 131068 139 551 648 63 706 920 86
717 811 51 81 906 29188 411 582 98 644 826 72 132061 79 252 430 33 71 533 727 91 958
30110 253 94 707 26 78 985 31103 41 31 93 134333 847 951 144110 205 384 467 630
565 603 71 823 32336 440 608 61 759 856 131122 644 84 706 881 987 134003 107 62
72 81 953 92 33066 165 297 342 73 461 665 262 415 553 84 118 53 57 61 822 85 926
700 2 34085 220 82 333 80 733 81 948 35005 135330 637 735 74 862 84 928 136121 47
42 700 44 811 27 57 907 36214 729 88 337 205 51 306 50 93 436 585 137014 35 465
936 49 37023 57 273 310 342 47 967 955 138051 191 231 364 510 54 643 39
38099 306 592 764 74 39163 267 329 462 139051 89 169 248 541 924 30
544 83 970 140026 26 113 220 55 359 70 404 24 96
40163 290 380 519 22 30 731 8 891 971 631 726 825 957 141194 215 352 72 586 679
41051 279 325 461 529 32 927 42151 30 631 767 831 80 92 142101 342 427 69 99 623
468 90 500 21 702 43055 76 117 62 80 395 91 767 831 80 92 144110 205 384 467 630
455 545 80 629 808 11 944 44044 194 331 93 143433 847 951 144110 205 384 467 630
532 5 611 2 701 54 78 954 49064 85 244 51 92 91 745 79 837 84 591 145334 561 89 621 22
373 594 646 747 861 86 46328 81 749 78 998 146005 67 99 161 286 369 576 628 12
598 47127 293 370 509 17 48059 321 465 92 809 28 9 147046 232 426 521 643 869
5005 838 920 60 49420 60 1 588 751 930 56 94 148007 40 64 315 410 45 550 634
51053 67 316 47 582 760 2 853 74 52165 912 19 25 82 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
307 58 412 686 798 816 70 53076 342 911 150263 99 377 86 417 628 49 723 853
54051 88 92 373 473 562 603 90 9 746 849 945 63 151076 317 86 98 315 71 666 835 46
90039 64 90 373 88 97 446 534 45 73 984 906 150 554 920 56109 37 283 304 507
50015 61 162 240 95 370 470 507 78 859 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
51053 67 316 47 582 760 2 853 74 52165 912 19 25 82 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
307 58 412 686 798 816 70 53076 342 911 150263 99 377 86 417 628 49 723 853
54051 88 92 373 473 562 603 90 9 746 849 945 63 151076 317 86 98 315 71 666 835 46
90039 64 90 373 88 97 446 534 45 73 984 906 150 554 920 56109 37 283 304 507
50015 61 162 240 95 370 470 507 78 859 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
51053 67 316 47 582 760 2 853 74 52165 912 19 25 82 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
307 58 412 686 798 816 70 53076 342 911 150263 99 377 86 417 628 49 723 853
54051 88 92 373 473 562 603 90 9 746 849 945 63 151076 317 86 98 315 71 666 835 46
90039 64 90 373 88 97 446 534 45 73 984 906 150 554 920 56109 37 283 304 507
50015 61 162 240 95 370 470 507 78 859 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
51053 67 316 47 582 760 2 853 74 52165 912 19 25 82 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
307 58 412 686 798 816 70 53076 342 911 150263 99 377 86 417 628 49 723 853
54051 88 92 373 473 562 603 90 9 746 849 945 63 151076 317 86 98 315 71 666 835 46
90039 64 90 373 88 97 446 534 45 73 984 906 150 554 920 56109 37 283 304 507
50015 61 162 240 95 370 470 507 78 859 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
51053 67 316 47 582 760 2 853 74 52165 912 19 25 82 37 54 63 85 88 061 941 149420 823 52 61
307 58 412 686 798 816 70 53076 342 911 150263 99 377 86 417 628 49 723 853
54051 88 92 373 473 562 603 90 9 746 849 945 63 151076 317 86 98 315 71 666 835 46
90039 64 90 373 88 97 4

Programy radiowe

Poniedziałek, 24 maja
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pleśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacji”. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert w wykonaniu chóru męskiego „Echo” pod dyr. Alfonsa Roeslera z Bydgoszczy (przez Toruń). 12.30 „Od warsztatu do warsztatu” (ze Lwowa). 12.50 Dziennik południowy. 13.00—15.00 Przerwa (patrz pr. lok.). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Koncert solistów (płyty). 16.55 „Wszystkiego po trochu” — audycja prof. Witolda Doroszewskiego. 16.30 „Impresje wschodnie” — płyty. 17.00 „Warszawa współczesna” — odczyt — wygł. prezydent m. st. Warszawy Stefan Starzyński. 17.15 Koncert z Wystawy Radiowej w Katowicach w wykonaniu orkiestry wojskowej pod dyrykcją Kazimierza Kanaśa. 17.45 „Najnowsze zdobycze medycyny” — odczyt — wygł. dr. Tadeusz Pawlikowski (z Poznania). 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Uwertury operetkowe (płyty). 18.40 Program na jutro. 18.50 „Organizacja bezpieczeństwa pracy” — pogadanka rolnicza, wygł. Emil Szczerowski (ze Lwowa). 19.00 Audycja strzelecka. 19.30 Muzyka salonowa i taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 20.15 Koncert muzyki jugosłowiańskiej.

20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Wojny trojańskiej nie będzie” — fragment słuchowiska ze sztuki Jana Giraudoux w opracowaniu i przekładzie Jana Lechonia. Reżyseria Antoniego Bohdziewicz. 21.30 Recital śpiewaczy Ady Sari. Akompaniament prof. Ludwik Urstein. 22.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Stefana Krajemana (skrzypce): Transmisja z Teatru Wielkiego II-ej części koncertu urządzanego z okazji 9-go Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Elektryków Polskich. 23.05—1.00 Patrz programy lokalne Warszawy II i Lwowa.

ROZGŁOSNIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacji”. 7.35—8.00 Muzyka z płyt z Warszawy. 12.03—13.30 Koncert chóru „Echo” z Bydgoszczy (ze studia z Bydgoscy) pod dyr. Edmunda Roeslera. 13.00—14.00 Potpourri operetkowe (płyty). 15.15—15.35 Na łonie przyrody (płyty). 15.35—15.40 Pogadanka społeczna. 15.40—16.00 Z utworów fortepianowych Beethovena (płyty). 16.00—16.15 Skrzynka techniczna w opracowaniu Bolesława Bełżckiego. 18.20—18.30 Pogadanka aktualna. 18.30—18.45 Gitary i mandoliny (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro.

ZAGRANICA

20.10 Lipsk. Koncert wagnerowski. 20.30 Lyon. Wieczór oper. 21.05 Mediolan. Koncert symfoniczny z udziałem woloncz. Emanuela Feuermana. 20.10 Ryga. Koncert Wagnerowski. 21.45 Wiedeń. Polska muzyka skrzypcowa w wykonaniu Ireny Dubskiej.

Wtorek, 25 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pleśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacji”. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Fragmenty z opery „Faust” Gounoda (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.55 „Skrzynka rolnicza” — inż. Wacław Tarkowski. 13.00—15.00 Przerwa (patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego i Jerzy Klimaszewski (przyspiewki). 16.00 „Stolica i jej sprawy”. 16.10 Życie kulturalne stolicy. 16.15 Skrzynka PKO. 16.30 Siostry Burskie śpiewają lekkie piosenki. 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich” — zakończenie powieści mówionej w opracowaniu Marii Kuncewiczowej. 17.15 Koncert solistów. Wykonawcy: Edwarda Feinsteinówna (forteplan), Zofia Zeyland - Kapuścińska (śpiew). 17.50 „Skrzynka załóżek Nr 3” (O motoryzacji) monolog Mariana Hemara. Czyta Jacek Woszczerowicz. 18.00—18.10 Pogadanka aktualna. 18.10 „Po trójmeczcu lekkoatletycznym” — pogadanka wygł. red. Wojciech Trojanowski. 18.20 Ptak w muzyce (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Dyskusyjny”: „Czy wykształcona młodzież wiejska powinna wracać na wieś” — dyskusję zagał dialog w opracowaniu Zenona Skierskiego i inż. Zygmunta Kobylńskiego. 19.20 Muzyka angielska — utwory Eryka Coates'a w wykonaniu Małej Orkiestry

P. R. 20.00 Rozmowa muzyka ze słuchaczami radia — audycję prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 20.15—23.00 „Madame Butterfly” — opera w 3-ach aktach Giacomo Puccini. Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. W przerwie I ok. godziny 21.00 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna. W przerwie II od godziny 22.05 „Giacomo Leopardi” — kwadrans poetycki w stulecie śmierci poety (z Poznania). 23.00—1.00 Patrz programy lokalne Warszawy I i Lwowa.

ROZGŁOSNIA POMORSKA

7.10—7.15 Parę informacji. 7.35—8.00 Muzyka — płyty z Warszawy. 12.03—12.40 Muzyka klasyczna (płyty). 12.50—13.00 Pomorska gazeta rolnicza. 13.00—14.00 Melodia za melodią (płyty) 15.15—15.35 Z życia zeglarzy (płyty). 13.35—15.40 Chwila wioskich śpiewaków (płyty). 16.00—16.15 „Gdy kwitną tulipany”. Felieton wygłosi Helena Piskorska. 18.20—18.45 Demonizm w muzyce (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro. 22.45—23.00 Muzyka taneczna — płyty z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Budapeszt. „Pod skrzydłami Orła Białego” — reportaż z podróży po Polsce z ilustr. muz. 19.30 Budapeszt. „Rigoletto” — opera Verdiego (transmisja z Opery). 19.45 Londyn Reg. „Pelleas i Melisanda” — opera Debussy'ego (akt I i II) Transmisja z Teatru. 20.00 Bruksela franc. „Symfonia Nr. 6 Pastoralna Beethovena. 20.30 Radio Paris. Koncert symfoniczny. 20.45 Radio Romania. Koncert symfoniczny. 21.00 Rzym. Koncert symfoniczny. Dyr. E. Kleiber (transmisja z La Scala).

Wytwórnia lodów

Bydgoszcz, ul. Bernardyńska 3

poleca wszelkie gatunki lodów najlepszej jakości z dostawą w dom po najniższej cenie. 3650

KOPIARNIA ELEKTRYCZNA

planów i rysunków

W. LEWICKA

kopie rysunków i z tym związane prace introligatorskie wykonuje fachowo, starannie i tanio.

Toruń
Staromiejski Rynek nr. 24. I. p.

GDYNIA

MEBLE biurowe

oraz wszelkiego rodzaju, najlepszego wykonania na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca

DOM MEBLI H. CHOMICKA

Gdynia, Świętojańska 63 tel. 2183. Firma nagrodzona została złotym medalem. 8556M

2 garaże

murowane, nadające się również na magazyny itp. do wydzierżawienia przy ul. Leśnej nr. 9. Wiadomość: telef. 2525. 3506M

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastric — biały, zielony, czarny, czerwony, złoty, serpentyna carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Morska 49, telefon 2273. Biuro sprzedajeż betonu Adama Poszukujemy reprezentantów. Oddział Toruń, Mostowa, tel. 2182. Bydgoszcz, T. Kukliński, ul. Cieszkowskiego 10. 3557

DYREKCJE GIMNAZJUM IM. M. KOPERNIKA I KLAS GIMNAZJALNYCH PRZY PAŃSTW. SEMINARIUM MĘSKIM PRZY UL. SIENKIEWICZA

ogłaszają, że od dnia 25 maja do 10 czerwca 1937 r. należy składać w kancelariach Dyrekcji podania o dopuszczenie do egzaminu wstępnego do klasy I-szej z załączeniem świadectwa urodzenia i świadectwa szczepienia ospy.

Zlecenie Nr. 305/IX. 3648

ŚWIADECTWO ZAPOWIEDZI

Potwierdza się niniejszym, że zapowiedzi ślubu pana Fryderyka Messera urodzonego w Krakowie, stanu wolnego, zamieszkałego w Gdańsku, syna Chaima Getzla i Anny z Beckmannów z panną Heleną Matzner stanu wolnego, urodzoną w Krakowie, zamieszkałą w Krakowie, córką Chaima Löbla Leopolda i Chaji Sary z Butterteigów należących ogłoszono w tutejszej synagodze podczas uroczystego nabożeństwa trzy razy, to jest dnia 15 maja, 16 maja i 17 maja 1937 r. i przeciw temu małżeństwu nie zgłoszono żadnych prawnych przeszkód.

Kraków, dnia 18 maja 1937 r. 3649

Rabinat w Krakowie:
(—) Sz. Cornitz

Numer akt: 200/36. 3681

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Gniewie Jan Kierszka, mający kancelarię w Gniewie, ul. Wiślana nr. 1 na podstawie art. 676 i 679 k. p. e. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 czerwca 1937 r. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Gniewie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Marianny i Nikodema Krejów w Gogolewie nieruchomości Gogolewo karta 131.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 9.017,67; cena zaś wywołania wynosi 9.017,67 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmią w wysokości 902,— zł.

Rękojmią należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małych. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni pośrodku od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego przeglądać można w Sądzie Grodzkim w Gniewie, ul. Sobieskiego nr. 13, sala nr. 3.

Organ władzy publicznej i instytucje publiczne powołane do zgłaszania należności i tytułu podatków i innych danin publicznych wzywam, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłoszyli zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Gniew, dnia 21 maja 1937 r.

Komornik:
(—) Jan Kierszka.

Ogłaszanie się w naszym dzienniku oplaca się stokrotnie!

5-
20-26
KOSÓWKI - Idealne obuwie na lato. W kol. brązowym Wielk. 27-30 zł 5.50, 31-33 zł 6.50, 34-38 zł 8.—

12-
Lidosandał, przewiewny, na niskim obcasie. W kolorze białym, beże i brązowym

12-
Męski półb. perterowany. W kolorze brązowym i białym. B. wygodny

Rota

TORUŃ

Zakupuję

za gotówkę, wszelkie używane meble w nowo otworzonej składnicy mebli używanych. Toruń, Małe Garbary 5, telef. 1682. 9856C

Opaski

higieniczne, damska obsługa Hurtownia Drogeryjna Jan Kapczyński, Toruń, Szeroka 35. 2512C

Pianino

krzyżowe, koncertowe w dobrym stanie (premiowane) sprzedam, Toruń, Prosta 1, III. p. pr.

MEBLE

Bracia Teus

TORUŃ, MOSTOWA 30

Z powodu

wyjazdu tania sprzedam pianino, stolowy, kuchnię, toaletę białą, szafy. Toruń, Mickiewicza 5, m. 12. 3574Ck

Okazyjnie dwa kilimy

nowe do sprzedania. Wia. domość N. Rynek 9. m. 3. od godz. 15—18, Toruń. 3576Ck

SALON FRYZJERSKI

poleca po niskich cenach trwałą i wodną ondulację

B. Słupski
Toruń
Bydgoska nr 58

Korzystnie

poleca materiały fotograficzne i prace amatorskie Zakład Fotograficzny, Jakowczyk, Toruń, Różana nr. 4 tel. 1579. CK747

BYDGOSZCZ

Deski

odziomkowe 1 1/2", 3/4" szarłówkę, sosnowe, kantówkę dębową, podkłady dębowe dla kolejek wąskotorowych i normalnotorowych ma na sprzedaż tartak parowy m. j. Berducha — Czabel, Samy, Starościńska 5, telefon 121. 3553Bk

GRUDZIĄDZ

Jasnovidz

Władzio przepowiada zdu-miewająco przeszłość, tera-zniejszość i przyszłość — przyjmuje: Grudziądz, Plac 23 stycznia 16, m. 2, front I. piętro 3608

Motocykl

B. S. T. doskonale utrzy-many sprzedam. Grudziądz, Pracownia Gorsetów, ulica Mickiewicza 5. 3607

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetry na stronie I-tamowej . . . . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyraz tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składowiu 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak że rachunki mogą być regulowane w gdańskich podstawiach notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wypłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji . . . . . 2.00 zł
Z odnośnikiem do domu . . . . . 2.20 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu . . . . . 2.40 zł
Pod opaską . . . . . 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . . . 2.32 gd; przez gońca . . . . . 2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost . . . . . 1.75 gd
Zagranicą . . . . . 4.00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WITYK, Toruń, ul. Bydgoska 34.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówką. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-tnu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym śledztwie należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisania miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz, Plac Wolności 1, redaktor odpowiad. na Gdynię: Wiktor Mielnik, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pagedu”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Mieczysław Bagński, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 16, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Alojzy Kwiecień, Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Kazimierz Świerzyński Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.